

Boyabat Tuğla Sektörü

Tuğla sektörü. Boyabat ve Boyabat ekonomisi için önemli sektörlerden biridir. Gerek ilçedeki firma sayısı bakımından gerekse yarattığı istihdam bakımından ön sıralarda yer almaktadır. Boyabat Ticaret ve Sanayi Odası'nın verilerine göre bu sektörde faal olarak çalışan işletme sayısı 25'tir. İşin doğası ve üretim yöntemleri gereği istihdam rakamları yıl içinde dalgalı bir seyir izlemektedir. Dolayısıyla anlık verilerden ziyade yılın geneline yayılmış yaklaşık verileri dikkate almak istihdam konusunda doğruya en yakın verileri elde edebilmek için önem arz etmektedir.

Temmuz ve Ağustos dönemlerinde firma başına 80-90 kişilik istihdam rakamlarının yakalandığı tuğla firmalarında, kışa doğru tuğla üretiminin azalması ile personel sayısı, firma sahipleri tarafından çekirdek kadro olarak tabir edilen 15-20 seviyesine düşmektedir. Dolayısıyla mevcut durum üretimin yoğun olduğu dönem ve üretimin azaldığı dönem ağırlıklandırılarak değerlendirildiğine, firma başına yaklaşık 65 kişilik bir istihdam rakamına ulaşılmaktadır. Bu da toplamda Boyabat'ta yıl içinde yaklaşık 1625 kişinin tuğla fabrikalarında istihdam edildiğini göstermektedir.

Firmaların üretim kapasitesine bakıldığında, firma başına ortalama üretimin yaklaşık 19.000.000 adet olduğu değerlendirilmektedir. Buradan yola çıkarak toplam üretimin yaklaşık 475.000.000 adet olduğu söylenebilir.

Yıllık ortalama 2.200.000 TL ile 3.000.000 TL arasında ciro yapan firmalar, toplamda yaklaşık 65.000.000 TL'lik bir ciroya ulaşmaktadırlar.

Tablo 1. Boyabat'ta Tuğla Üretimi Yapan Firmalara İlişkin Veriler

Faal Firma Sayısı	25
Firma Başına Düşen Yaklaşık İşçi Sayısı	65
Yaklaşık Toplam Çalışan Sayısı	1625
Firma Başına Düşen Yaklaşık Tuğla Üretim Miktarı (Adet)	19.000.000
Yaklaşık Toplam Tuğla Üretimi (Adet)	475.000.000
Firma Başına Düşen Yaklaşık Ciro Miktarı	2.200.000 – 3.000.000 TL
Yaklaşık Toplam Ciro Miktarı	65.000.000 TL

Kaynak: Boyabat TSO – 03.12.2013

Boyabat'ta bir dönem 35 civarında olan tuğla firması sayısı, bazı işletmelerin kapanması, bazılarının ise tek bir elde toplanması ile an itibari ile 25'tir. Bu firmaların satış yaptıkları bölgeler baktığımızda %60 Karadeniz Bölgesi, %25 İstanbul, %15 Sinop ve çevre iller şeklinde bir dağılım ortaya çıkmaktadır.

Boyabat'taki şirket yapıları genel olarak; şahıs şirketleri, sermaye şirketleri, kooperatifler ve diğer şirketler şeklinde sınıflandırılabilir. Bölgedeki şirket yapısı incelendiğinde, Boyabat'ta

270 şahıs, 212 sermaye, 72 kooperatif şirketi mevcut olduğu anlaşılmaktadır. Dolayısıyla tuğla sektörü **25 firma** ile şirketler bazında değerlendirildiğinde, Boyabat'ta faaliyette olan şirketler arasında **%4,5'lik** bir oranı temsil etmektedir.

Tablo 2. Boyabat, Sinop, TR82 Bölgesindeki Şirket Sayıları ve Türleri

	Şahıs Şirketi	Sermaye Şirketi	Kooperatif	Diğer	Toplam
Boyabat	270	212	72	1	555
Sinop	545	726	122	1	1394
TR82	2.565	3.193	601	18	6377

Kaynak: Çankırı, Kastamonu, İnebolu, Taşköprü, Tosya, Sinop, Boyabat TSO

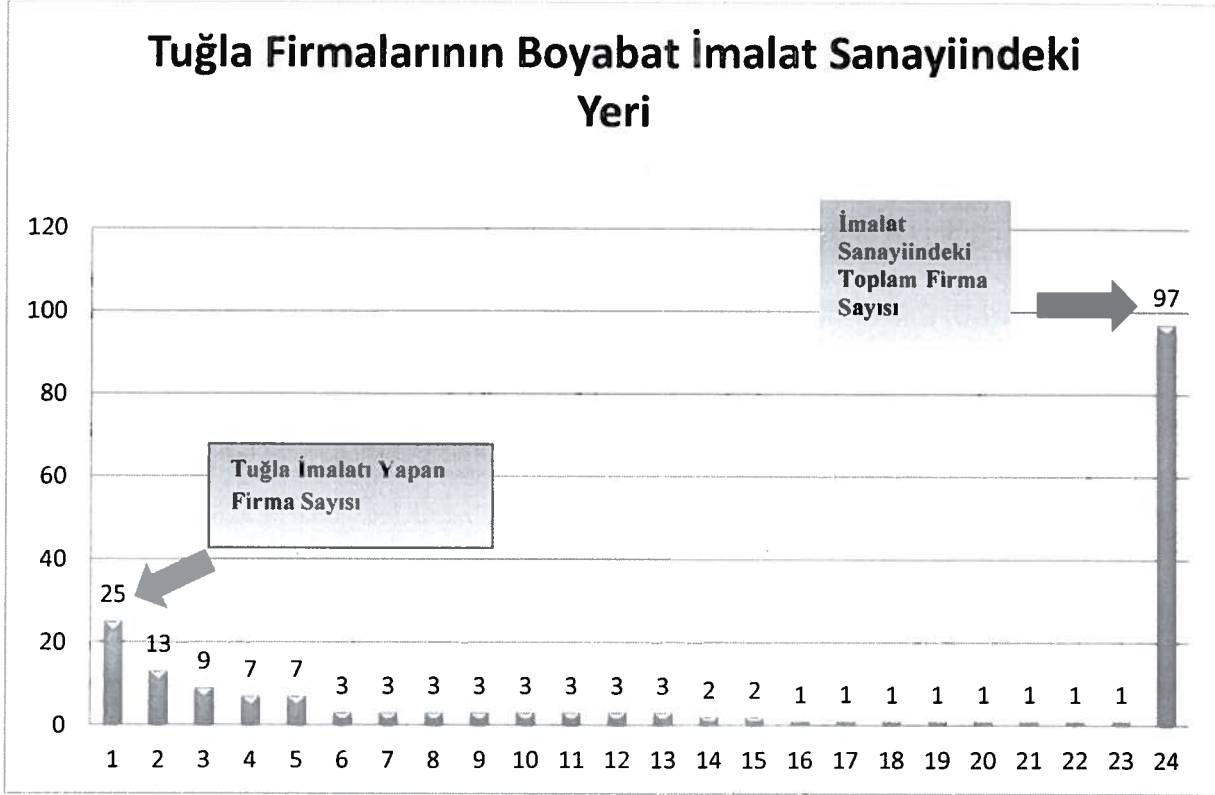
Tuğla firmalarının imalat sanayi açısından durumuna bakıldığında ise, bu alandaki firmaların imalat sanayinde lider olduklarını görülmektedir.

Tablo 3. Boyabat'ta İmalat Alanında Faaliyet Gösteren İşletmelerin Dağılımı, 2012

Nace Faaliyet Adı	İşletme Sayısı
Ateşe dayanıklı briketler, bloklar, tuğlalar vb.	25
Kereste imalatı (ağaçların biçilmesi, planyalanması, rendelenmesi ve şekillendirilmesi faaliyetleri) (bıçkıcılık, hızcılık, vb. ile boya, kimyasal madde, vb. koruyucular emdirilmiş tel ve elektrik direkleri, kazıklar, sııklar dahil)	13
Et veya kümes hayvanları etinden yemek imalatı	9
Fırın ürünlerinin imalatı	7
Diğer mobilyaların imalatı	7
Diğer sütخانه işletmeciliği ve peynir imalatı	3
Öğütülmüş tahıl imalatı	3
Diğer dış giyim eşyaları imalatı	3
Deri veya karma deriden çeşitli mamul imalatı	3
Baskı işleri (hızlı basım dahil)	3
Diğer camların imalatı ve işlenmesi (teknik amaçlı cam eşyalar dahil)	3
Hazır karma beton imalatı	3
Mutfak mobilyalarının imalatı	3
Plastik kapılar, pencereler, çerçeveler, panjurlar, güneşlikler, süpürgelikler (PVC'den olanlar dahil)	2
Sönmemiş kireç, sönmüş kireç ve suya dayanıklı kireç imalatı	2
Pirinç elde edilmesi ve pirinç unu imalatı	1
Pirinç, patates, mısır vb. ürünlerden nişasta imalatı	1
Şekerleme, lokum, pişmaniye ve tahin helvası imalatı	1
Diğer başka yerde sınıflandırılmamış diğer tekstillerin imalatı	1
Dış giyim eşyası imalatı (kaban, palto, ceket, pantolon, takım elbise, döpiyes, anorak, yağmurluk, gece kıyafetleri vb.) (iş giysileri ve terzilerin faaliyetleri hariç)	1
Parfüm ve eau de toilet (losyon ve kolonya dahil)	1
Plastikten yarı mamul ürünlerin imalatı	1
Ateşe dayanıklı olmayan kilden inşaat malzemesi imalatı	1

Kaynak: Boyabat TSO

Grafik 1. Tuğla Firmalarının İmalat Sanayiindeki Yeri

Boyabat'ta imalat sanayi alanında faaliyet gösteren 97 firmanın 25'ini tuğla firmaları oluşturmaktadır. Bu da yaklaşık %25'lik bir orana tekabül eder.

Bilim, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı Sinop İl Müdürlüğü'nden temin edilen sanayi sicil belgeli firmalar listesinde yer alan tuğla firmalarının kapasite durumu, üretim hacmi ve istihdam sayısına ilişkin verilerin bulunduğu tablo aşağıda yer almaktadır. Bu tabloda yer alan bilgilerin Boyabat Ticaret ve Sanayi Odası vasıtası ile temin edilen bilgiler ile çelişmesi ise şöyle açıklanabilir: Kurulu kapasite miktarlarının ve üretimin gerek tablo gerekse TSO verileri ile uyumsuzluk göstermesi kapasite raporlarının güncel olmamasından kaynaklanmaktadır. Fabrikalar ilk kuruldukları dönemden sonra kapasite artırımına gitmişler ve bu yeni durum yeni kapasite raporlarına henüz yansımamıştır. İşçi sayıları ise bilgilerin verildiği an itibari ile kayıtlı olan işçilerin sayılarını yansıtır. Mevsimsel dalgalanmanın oldukça etkilediği bu rakamlar yine Boyabat Ticaret ve Sanayi Odası'nın bilgileri ile çelişmektedir. Dolayısıyla değerlendirme yapılırken ilk sayfada yer alan tablonun öncelikle dikkate alınması karar alıcılar açısından kolaylaştırıcı bir unsur olacaktır. Zira Boyabat TSO'nun verileri ile oluşturulan tablodaki veriler, tuğla fabrikalarının rakamlarındaki mevsimel dalgalanmalar göz önüne alınarak ortalanan ve ağırlıklandırılmıştır.

Tablo 4. Boyabat'ta Faaliyet Gösteren Tuğla Firmalarına İlişkin Bazı Veriler

Firma Adı	Kurulu Kapasite	2010 Üretim	2011 Üretim	2010 İstihdam	2011 İstihdam
Tandoğan Toprak San.ve Tic.İth.İhr.İnş.Har.Taah.Nakl.Paz.Ltd Şti.	7.641.600	15.110.540	19.394.600	28	30
Başboy Başak Boyabat Toprak San.ve Tic.İth.İhr.İnş.Taah.Paz.Ltd Şti.	5.945.600	15.750.000	17.800.000	37	39
Hisar Toprak Sanayi ve Ticaret Ltd Şti	8.672.000	10.381.605	15.193.287	38	34
Aslan Kiremit ve Tuğla Fabrikası - Necdet Küçükbaş	7.078.400	11.300.000	11.600.000	34	37
Çakıroğlu Toprak Sanayi ve Ticaret A.Ş	14.611.200	1.647.400	1.638.050	5	3
Kamer Toprak Sanayi ve Ticaret Limited Şirketi	7.321.600	10.850.020	10.781.410	26	34
Gökgözler Teknik Toprak İml. İnş.Paz.Ulaş.İhr.İth.San.ve Tic.Ltd. Şti	6.540.000	8.094.000	10.480.000	36	38
Huzur Blok Tuğla İmalat Sanayi ve Ticaret Ltd. Şti	9.969.000	930.460	0	16	1
Küçükbaş Toprak Sanayi İmalat İnş.Müt.Hiz.Paz.Ul.İth.İhr.San.ve Tic.Ltd.Şti	8.403.200	10.667.000	12.180.000	35	43
Yılmazlar Blok Tuğla San. ve Tic. İth. ve İhr. İnşaat Nakliye Pazarlama Ltd.Şti	7.027.200	15.257.890	14.838.600	35	34
Sütçüoğlu Toprak Sanayi ve Ticaret -Ömer Sütçüoğlu	7.142.400	7.893.000	7.289.000	27	29
Şafak tuğla ve Kiremit Fabrikası-Nuh Tandoğan	7.142.400	12.562.400	17.907.000	26	27
Emek Blok Tuğla Kiremit Fabrikası - Arif Yaylaoğlu	5.945.600	15.500.000	16.450	40	45
Ateş Tuğla Fabrikası Mahir Kabaoğlu	6.163.200	7.100.000	8.700.000	35	20
Sütçüoğlu Güneş Blok Tuğla Fabrikası Ömer Sütçüoğlu	6.425.600	11.871.000	13.595.000	30	35
Ufuk Toprak Sanayi İmalat İnş. Paz. Turz. Müt. İth. İhr. San. Ve Tic. A.Ş.	6.540.000	13.090.000	15.983.000	33	31
Güven Toprak Sanayi ve İml. İnş. Paz. Turz Müth. İth. İhr. San. ve Tic. Ltd. Şti	7.014.400	19.500.000	23.950.000	35	40
Yapı Toprak Sanayi-Hüseyin Barbarasoğlu	8.755.200	1.222.960	1.746.600	28	39
Öncüler Toprak Sanayi - Sabri Öncü	7.833.600	9.980.000	11.297.000	30	33
Boyabat Yıldız Toprak Sanayi İmalat İnşaat Pazarlama Turizm Müth.Madencilik İthalat İhracat ve Ticaret Limited Şirketi	5.836.800	9.354.600	17.451.000	34	38
Yaylaoğlu Toprak San.İmalat İnş.Nak.Paz.Tur.Müth.Mad.İth.İhr.San. ve Tic.Ltd.Şti	13.017.600	18.375.243	19.777.470	56	55
Ziya Yılmaz-Yılmaz Toprak Sanayi	6.994.400	12.132.000	11.753.400	37	42
Atlas Toprak Sanayi İmalat İnşaat Pazarlama Madencilik Ticaret Limited Şirketi	6.686.400	11.200.000	12.100.000	36	41
Muharrem Kayıkçı	19.200	0	375	2	2
Atıla Çağlar Toprak Sanayi ve Ticaret Ltd. Şti	39.653	19.134.177	9.653.000	44	43
Toplam	178.766.253	268.904.265	285.125.242	783	813

Kaynak: Bilim, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı Sinop İl Müdürlüğü

Sinop ilinde ödenen vergiye göre ilk 100'e giren firmalar arasında Boyabat'ta faaliyet gösteren 8 firma yer almaktadır. En yükseği 57. Sıradan listeye giren firmalardan en altta yer alan 96. Sıradan listeye girmiştir.

Tablo 5. Sinop'ta En Çok Vergi Veren İlk 100 Firma Listesine Giren Tuğla Üretimi Yapan Firmalar ve Sıraları

Yer	Sinop'taki Sırası	Faaliyet Alanı
Boyabat	57	Ateşe dayanıklı briketler, bloklar, tuğlalar vb.
Boyabat	73	Ateşe dayanıklı briketler, bloklar, tuğlalar vb.
Boyabat	74	Ateşe dayanıklı briketler, bloklar, tuğlalar vb.
Boyabat	76	Ateşe dayanıklı briketler, bloklar, tuğlalar vb.
Boyabat	77	Ateşe dayanıklı briketler, bloklar, tuğlalar vb.
Boyabat	78	Ateşe dayanıklı briketler, bloklar, tuğlalar vb.
Boyabat	84	Ateşe dayanıklı briketler, bloklar, tuğlalar vb.
Boyabat	96	Ateşe dayanıklı briketler, bloklar, tuğlalar vb.

Kaynak: Sinop Vergi Dairesi